

Vinko
Zlamalik
1923.
—1991.

ZNANSTVENO
-STRUČNI
SKUP

HRVATSKI
POVJESNIČARI
UMJETNOSTI

ZAGREB
7. PROSINCA
2023.

DRUŠTVO
POVJESNICARA
UMJETNOSTI
HRVATSKE

ZNANSTVENO
-STRUČNI
SKUP

HRVATSKI
POVJESNIČARI
UMJETNOSTI

Vinko
Zlamalik
1923.
—1991.

PROGRAM I
KNJIGA SAŽETAKA

ZAGREB
7. PROSINCA
2023.

DRUŠTVO
POVJESNIČARA
UMJETNOSTI
HRVATSKE

DRUH

HRVATSKI POVJESNIČARI UMJETNOSTI

VINKO ZLAMALIK
1923. – 1991.

Vinko Zlamalik, dugogodišnji predsjednik Društva povjesničara umjetnosti Hrvatske i upravitelj Strossmayerove galerije starih majstora HAZU, bio je istaknuti povjesničar umjetnosti koji je dao značajan doprinos razvoju hrvatske povijesti umjetnosti. U povodu obilježavanja stote godišnjice njegova rođenja, Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske u suradnji s projektom Hrvatske zaklade za znanost „Istraživanje provenijencije umjetnina u zagrebačkim zbirkama” koji se provodi u Strossmayerovoj galeriji starih majstora organizira znanstveno-stručni skup.

Ovaj skup dio je ciklusa skupova posvećenih radu istaknutih povjesničara umjetnosti. Do sada su u sklopu ovog projekta održani skupovi posvećeni Arturu Schneideru, Radovanu Ivančeviću, Gjuri Szabi, Lelji Dobronić, Olgi Maruševski i Ljubi Karamanu. Ovim projektom Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske objedinjuje spoznaje o radu hrvatskih povjesničara umjetnosti i njihovo nasljeđe kod novih generacija. Nastavljajući i povezujući ključne prinose poznavanju hrvatske umjetničke baštine i cjelokupne kulture, Društvo kontinuirano pridonosi novim istraživanjima i stvaranju povijesti struke povijesti umjetnosti u Hrvatskoj.

Vinko Zlamalik, rođen 21. prosinca 1923. u Gradačcu, BiH, a preminuo 22. siječnja 1991. u Zagrebu, ostavio je dubok trag u hrvatskoj povijesti umjetnosti. Diplomirao je povijest umjetnosti 1953. na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, i na istom 1983. obranio doktorat o Beli Čikošu Sesiji. Tijekom svoje karijere, radio je u JAZU (današnja HAZU), prvo u Kabinetu za numizmatiku i medalje (1953. – 1958.), a zatim kao upravitelj Strossmayerove galerije starih majstora HAZU od 1964. godine do svoje smrti 1991. godine. U to vrijeme fundus Strossmayerove galerije darovima i otkupima obogaćen je s više stotina umjetnina. Zlamalik je zadužio kolege koje su ga naslijedili i zbog činjenice da je objavio posljednje kataloge stalnoga postava Strossmayerove galerije (prvo izdanje 1969. i drugo 1982.) kao i katalog čitavoga fundusa Strossmayerove galerije (1984.) te luksuzno izdanje koje je obuhvatilo odabrana djela tiskano na nekoliko jezika (1985.).

Zlamalik je bio aktivan i u nacionalnoj strukovnoj udruzi povjesničara umjetnosti od njezinog osnivanja 1956. godine, a od 1972. bio je na čelu Društva povjesničara umjetnosti Hrvatske u ulozi predsjednika sve do 1991. godine, kada ga je naslijedio Radovan Ivančević. Tijekom Zlamalikovog predsjedavanja, Društvo je objavilo niz monografija o hrvatskoj likovnoj baštini koje i danas imaju svoju važnost. Osim toga, Zlamalik je obnašao dužnost glavnog urednika znanstvenog časopisa *Peristil* od 1971. do 1990. godine.

Zlamalik je bio i ostao jedan od najaktivnijih pobornika i promicatelja umjetnosti medalje u Hrvatskoj i jedan je utemeljitelj *Memorijala Ive Kerdića* koji se od 1980. godine redovito održava kao tradicionalna izložba medaljerstva i male plastike.

Zlamalikova osobna istraživanja u struci obuhvaćala su širok spektar tema, uključujući stare majstore, modernu hrvatsku umjetnost, secesiju, simbolizam i medaljersko stvaralaštvo. Zlamalik je također autor kataloga i izložbi posvećenih medaljerskom stvaralaštvu, starim majstorima i modernim hrvatskim umjetnicima kao što su Ljubo Babić, Jerolim Miše, Vasilije Jordan te važnim donacijama umjetničkih djela poput onih Josipa Jurja Strossmayera, Ante Topića Mimare i Josipa Kovačića.

Zlamalikov neumorni radni entuzijazam, poduzetnički duh i nadasve interes za vizualno kojeg je znao pretočiti u projekt značajno su obilježili područje povijesti umjetnosti u drugoj polovini 20. stoljeća, čineći umjetnost prisutnom, vidljivom i dostupnom u javnosti. Zlamalik je uspješno ostvario suradnje koje su rezultirale djelima i programima trajne vrijednosti. Unatoč tome što već više od tri desetljeća nije prisutan na strukovnoj sceni, njegova djela i dalje zadržavaju svoju relevantnost i polazišna su točka za današnja istraživanja. Među kolegama i prijateljima u struci jednostavno je bio poznat kao Veno, a povijest hrvatske povijesti umjetnosti zapisala ga je kao važnu kariku u razvoju naše struke u 20. stoljeću.

Martina Petrinović

PROGRAM
ČETVRTAK
7. PROSINCA 2023.

10:00 Otvaranje skupa
Pozdravni i uvodni govori

Dino Milinović
predsjednik Društva
povjesničara umjetnosti
Hrvatske

Miroslav Gašparović
kustos i dugogodišnji
suradnik Vinka Zlamalika
u Strossmayerovoj galeriji
starih majstora HAZU,
ravnatelj Muzeja za
umjetnost i obrt u miru

moderatorica:
Ljerka Dulibić

10:15 – 11:00

Josipa Alviž
Jasmina Nestić
Zlamalikovi studentski dani
na Filozofskom fakultetu
Sveučilišta u Zagrebu

Sanja Cvetnić
Projekt Vinka Zlamalika
„Verifikacija atribucija u
Strossmayerovoj galeriji”
– radovi u tijeku

11:15 – 12:15

Ivan Ferenčak
Vinko Zlamalik i Ante Topić
Mimara

Domagoj Marić
Vinko Zlamalik
o Draganu Plamencu
– podaci otrgnuti zaboravu

Ivan Mirnik
Vinko Zlamalik, promicatelj
umjetnosti medalje

moderatorica:
Tanja Trška

12:45 – 13:45

Nina Kudiš
Vinko Zlamalik i *Panel blaženog*
Leona Bemba iz Vodnjana

Husein Sejko Mekanović
Slike iz Kraljeve Sutjeske u
Strossmayerovoj galeriji

Ljerka Dulibić
Vinko Zlamalik i katalozi
Strossmayerove galerije

14:00 – 15:00

Mario Pintarić
Venecijanski đak Giovanni
Simonetti i oltarna pala
Uznesenja u riječkoj crkvi
svetog Vida

Mihaela Cik
Vinko Zlamalik o Beli Čikošu
Sesiji ili o biografskom
pristupu u povijesti
umjetnosti

Petar Prelog
Interpretacija iz blizine
– Vinko Zlamalik o Ljubi
Babiću

Josipa Alviž

Odsjek za povijest
umjetnosti
Filozofskog
fakulteta
Sveučilišta u
Zagrebu

Jasmina Nestić

Odsjek za povijest
umjetnosti
Filozofskog
fakulteta
Sveučilišta u
Zagrebu

Mihaela Cik

Muzej za
umjetnost i obrt,
Zagreb

Zlamalikovi studentski dani na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu

Vinko Zlamalik (1923. – 1991.) upisao je studij povijesti umjetnosti i kulture, opće i nacionalne povijesti te arheologije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 7. listopada 1947. godine. Na studiju je u skladu s tadašnjim studijskim programom proveo ukupno osam semestara, od zimskog semestra akademske godine 1947./1948. do ljetnog semestra 1950./1951., diplomiravši 1953. godine kada mu je izdana diploma Filozofskog fakulteta u kojoj se navodi da je 28. travnja završio XXV. studijsku grupu „za historiju umjetnosti i kulture”. Po završetku studija, Zlamalik je ubrzo postao jedna od središnjih ličnosti hrvatske povijesti umjetnosti, zaduživši struku, no i cjelokupnu hrvatsku kulturu svojim neumornim radom u različitim područjima povijesno-umjetničkog i kulturnog djelovanja. U ovome izlaganju želja nam je osvrnuti se na razdoblje Zlamalikova stručnog formiranja, točnije na vrijeme koje je neposredno prethodilo njegovu upisu na zagrebački Filozofski fakultet te osobito na njegove studijske godine – kolegije koje je pohađao, na njegove izvannastavne aktivnosti i društveni angažman. S obzirom da se radi o nešto slabije poznatom segmentu njegova životnog i profesionalnog puta, izlaganjem se nastoji upotpuniti poznavanje Zlamalikova životopisa ukazivanjem na početke njegova stručnog razvoja. Kao svojevrsna studija slučaja, rekonstrukcija Zlamalikova studija na Filozofskom fakultetu doprinos je boljem poznavanju povijesti učenja i poučavanja povijesti umjetnosti na zagrebačkom Sveučilištu.

Vinko Zlamalik o Beli Čikošu Sesiji ili o biografskom pristupu u povijesti umjetnosti

Vinko Zlamalik je u zaključku svoje monografije o Beli Čikošu Sesiji (*Bela Čikoš Sesija – začetnik simbolizma u Hrvatskoj*, Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske, 1984.), osvrćući se na korištenu metodologiju, istaknuo da je u slučaju velikih umjetnika kakav je Čikoš „neoportuno i nelogično lučiti životne tokove od kreativne aktivnosti”. Citiranjem francuskog književnog kritičara Ch. A. Sainte-Beuvea, zastupnika biografskog pristupa stvaralaštvu, Zlamalik dodatno potencira svoju pripadnost struji povjesničara umjetnosti koji djelo i autora shvaćaju kao neodvojivu cjelinu. No u Zlamalikovoj monografiji ipak prednjače iscrpne formalne analize te značajke interpretacije tema i motiva Čikoševih radova nastalih u periodu do njegovog odlaska u Ameriku 1902. godine. Potporu

interpretacijama pruža, kako sam navodi, „pozitivistički pedantno skupljanje činjenica, koje pronalazi, primjerice, u Čikoševoj korespondenciji s akterima tadašnje kulturne scene, poglavito Izidorom Kršnjavim i Vlahom Bukovcem. Biografski pristup najjasnije se očituje u iščitavanju simboličkog značenja slika na temelju pojedinosti iz Čikoševog braka, prijateljstva te posebice iz nerazjašnjenih detalja odnosa s umjetnicom Slavom Raškaj. Svjestan „otrovnih zamki, ali i „poticajnih osnova koje takav pristup nosi, Zlamalik u monografiji o Čikošu nudi poligon za ispitivanje metodoloških pristupa umjetničkom djelu s posebnim naglaskom na pitanje teorijskog poimanja autorstva u znanosti o umjetnosti.

Sanja Cvetnić

Odsjek za povijest
umjetnosti
Filozofskog
fakulteta
Sveučilišta u
Zagrebu

Projekt Vinka Zlamalika „Verifikacija atribucija u Strossmayerovoj galeriji” – radovi u tijeku

Krajem 1990. dr. sc. Vinko Zlamalik pokrenuo je znanstveno-istraživački projekt „Verifikacija atribucija u Strossmayerovoj galeriji” (broj projekta 6-04-021), vjerojatno prvi takav pokrenut u muzejskoj ustanovi i prijavljen pri tadašnjem Ministarstvu znanosti, tehnologije i informatike Republike Hrvatske. Jedan od ogleđnih primjera radikalne promjene atribucije kao rezultata povijesno-umjetničkoga istraživanja, Vinko Zlamalik istakao autorstvo slike *Poduka crtanja* (inv. br. SG-287), koja je prije bila pripisana Janu Steenu, a on ju je pripisao Giovanniju Serodineu (Ascona ili Rim 1600. ? – Rim, 21. prosinca 1630.), jednom od najvećih slikara podrijetlom iz Ticina, uključenom u rimsku slikarsku scenu u članku „Djelo Giovanni Serodina u Strossmayerovoj galeriji u *Peristilu* (6-7/1963.). Međutim, i prije službene obavijesti o sudbini projekta, Vinko Zlamalik iznenada je preminuo, no financiranje projekta odobreno je pod neobičnim okolnostima pa je u predviđenom razdoblju (1991. – 1993.) on nastavio svoj obezglavljeni i – dakako – opsegom smanjeni istraživački „život”. Od projekta je proteklo tri desetljeća, a od te objave članka s atribucijom Serodineu šest desetljeća pa je stota obljetnica rođenja Vinka Zlamalika prilika da njegov projekt „verifikacije i ta atribucija nakratko ožive.

Ljerka Dulibić

Strossmayerova
galerija starih
majstora HAZU

Vinko Zlamalik i katalozi Strossmayerove galerije

Vinko Zlamalik je kao najdugovječniji upravitelj Strossmayerove galerije starih majstora u toj instituciji ostavio mnoge tragove koji izravno ili neizravno odjekuju do današnjih dana. Ono po čemu je njegovo ime još uvijek

prepoznato i u međunarodnoj stručnoj zajednici katalozi su stalnoga postava Strossmayerove galerije (prvo izdanje iz 1969. i drugo, bitno prošireno, iz 1982.) kojima valja pribrojiti i obuhvatan jedini te vrste katalog čitavoga fundusa Strossmayerove galerije koji je pratio obljetničku izložbu u Galeriji Klovićevi dvori (tada Muzejsko-galerijski centar, 1984.) te luksuzno izdanje koje je obuhvatilo odabrana djela iz Galerije, tiskano na nekoliko jezika (1985.). Ovo posljednje, zajedno sa Zlamalikovim katalozima stalnoga postava, zahvaljujući ciljanoj distribuciji u sve relevantne (ne samo) europske knjižnice do danas je referentno mjesto na koje se zainteresirani kolege iz inozemstva pozivaju – češće i više nego na novije publikacije ili mrežno dostupne reprodukcije umjetnina iz fundusa Strossmayerove galerije – kada nam se obraćaju s upitima vezanima uz djela u našoj zbirci.

U izlaganju će se provesti analiza Zlamalikovih kataloga u kontekstu povijesti Strossmayerove galerije, ali i povijesti povijesti umjetnosti (ne samo) u našoj sredini, s osobitim obzirom na specifičnosti muzejskoga kataloga kao zasebnoga žanra povijesnoumjetničke literature. Bit će to ujedno i povod za ukratko predstaviti recentna razmišljanja o mogućnostima suvremenoga prezentiranja zbirnoga fonda Galerije (i) u obliku muzejskog kataloga, aktualizirana postpotresnom obnovom Akademijine palače u čijim bi novoobnovljenim izložbenim dvoranama izlaganje umjetnina trebao pratiti i novi katalog.

Ivan Ferenčak

Strossmayerova
galerija starih
majstora HAZU

Vinko Zlamalik i Ante Topić Mimara

Vinko Zlamalik kao najdugovječniji je upravitelj ravnao Strossmayerovom galerijom starih majstora HAZU od 1964. do 1991. godine. Tijekom toga razdoblja fundus Galerije darovima i otkupima uvećan je za više stotina umjetnina, a među tim se akvizicijama posebno vrijednom izdvaja donacija Ante Topića Mimara, u povijesti Galerije opsegom druga najveća donacija slika starih majstora, odmah do one biskupa Josipa Jurja Strossmayera. Darovni ugovor s Topićem sklopljen je 1967. godine u Salzburgu, a narednih nekoliko godina prema toj je darovnici u Strossmayerovu galeriju zaprimljeno sedamdeset i pet slika i devet skulptura. Budući da su darovane umjetnine u trenutku sklapanja darovnice bile raspršene na više mjesta u Jugoslaviji, njihovu uključivanju u Galeriju prethodilo je utvrđivanje lokacija na kojima se nalaze. U tom smislu, Vinko Zlamalik neumornim je traganjem odigrao esencijalnu ulogu u realizaciji Topićeve donacije.

U radu će se ukratko predstaviti dopremanje i smještaj Topićevih umjetnina u Jugoslaviji prije uključivanja u Strossmayerovu galeriju, a posebno će se apostrofirati Zlamalikovi podvizi u pronalaženju umjetnina i njihovu okupljanju u Galeriji, interakcija između Zlamalika i Topića te Zlamalikov doprinos istraživanju, obradi i prezentiranju darovanih umjetnina. Uz to, naznačit će se preostala otvorena pitanja u slijedu realizacije darovnog ugovora.

Husein Sejko Mekanović

samostalni
istraživač

Slike iz Kraljeve Sutjeske u Strossmayerovoj galeriji

U katalogu Strossmayerove galerije starih majstora, Vinko Zlamalik je opisao pet slika na tabli iz franjevačkog samostana Svetog Ivana Krstitelja u Kraljevoj Sutjesci, koji je bio jedna od prijestolnica srednjovjekovne Kraljevine Bosne. Upravo su one bile tema seminarskog rada na Odsjeku za povijest umjetnosti ljubljanskog Filozofskog fakulteta. Rad je mentorirao Janez Höfler, a u izmijenjenom i skraćenom obliku objavljen je u Ljubljani 2001. godine. U tom radu je utvrđeno da je jedna od slika dospjela iz Dubrovnika do glavne prijestolnice Bobovac i obližnje Kraljeve Sutjeske, a ostale preko rodbinskih veza grofova Celjskih i Kotromanića, uspostavljenih vjenčanjem kćerke bosanskog bana Stipana II. Kotromanića, Katarine i grofa Hermana I. Celjskog u Celju 1361. godine, koje su svojevrsnu kulminaciju dosegle imenovanjem grofa Hermana II. Celjskog za bosanskog prestolonasljednika na Bobovcu 2. rujna 1427. godine.

U izlaganju će se predstaviti novi podaci koji mogu dati odgovore na pitanja zbog čega je đakovački biskup J. J. Strossmayer tražio slike iz sutješkog samostana i kako je uopće postao njihov vlasnik sredinom 1871. godine. Novi podaci mogli bi odrediti daljnju sudbinu tih slika.

Nina Kudiš

Odsjek za povijest
umjetnosti
Filozofskog
fakulteta
Sveučilišta u
Rijeci

Vinko Zlamalik i *Panel blaženog Leona Bemba iz Vodnjana*

U jednoj od temeljnih publikacija za poznavanje slikarstva 14. stoljeća na istočnoj obali Jadrana, naslovljenoj *Paolo Veneziano i njegov krug*, a koja je pratila jednako tako važnu izložbu održanu u Strossmayerovoj galeriji starih majstora od listopada do prosinca 1967. godine, Vinko Zlamalik se, među brojnim drugim djelima, pozabavio tada netom restauriranim *Panelom blaženog Leona Bemba (1321.)* iz zbirke vodnjanske Župne crkve svetog Blaža.

On ga, za razliku od mnogih inozemnih stručnjaka kojima su se pridružili Grgo Gamulin i Kruno Prijatelj, određuje kao rad „Prethodnika Paola Veneziana“, a ne kao djelo najvećeg venecijanskog slikara Trecenta – samog Paola koji je djelovao od 1333. do 1358. godine. U izlaganju će biti riječi o mogućim razlozima koji su Vinka Zlamalika potakli na, za ono vrijeme, prilično smjelo atributivno određenje vodnjanskog *Panela*, a koje je prvi predložio Viktor Lazareff (1954.) te su mu se ubrzo pridružili Edoardo Arslan (1956.) i Michelangelo Muraro (1965.). Nadalje, bit će predloženo kako je *fortuna critica* ove izuzetno vrijedne umjetnine, ključne za razumijevanje venecijanskog slikarstva prve polovine 14. stoljeća, pokazala da je Zlamalik bio u pravu te zbog čega i danas neki autori ovo djelo pripisuju Paolu, a ne njegovu učitelju.

Domagoj Marić

samostalni
istraživač

Vinko Zlamalik o Draganu Plamencu – podaci otrgnuti zaboravu

Zahvaljujući tekstu Vinka Zlamalika iz kataloga izložbe *Dragan Plamenac. Izložba darovanih umjetnina*, koja se u Strossmayerovoj galeriji starih majstora mogla razgledati od 12. veljače do 12. ožujka 1986., brojni podaci o zagrebačkom muzikologu i skladatelju Draganu Plamencu (1895. – 1983.) sačuvani su od zaborava. Tadašnji upravitelj Strossmayerove galerije vjerojatno nije bio svjestan da je relativno kratkim tekstom budućim istraživačima predao niz zanimljivih podataka o Plamencu, o čijem bogatom životu ne znamo mnogo. Naime, kao potomak jedne od najuglednijih zagrebačkih židovskih obitelji, Dragan rođ. Siebenschein tijekom prvih četrdesetak godina života radio je i studirao u europskim središtima Beču, Pragu, Berlinu i Parizu, gdje je došao do brojnih otkrića iz hrvatske i svjetske povijesti glazbe, ali i surađivao s velikim imenima kao što je dirigent Bruno Walter. Svi tragovi o tom razdoblju Plamenčeva života uništeni su devastacijom njegove zbirke tijekom rata, a njegova uloga u domaćim glazbenohistorijskim izdanjima iz istoga vremena minimalizirana je ili prešućena. Odlaskom u SAD 1939., Plamenac je i nakon rata ostao svojevrsan stranac na domaćoj sceni, zbog čega je svoju detaljno pročišćenu osobnu ostavštinu vjerojatno i ostavio Sveučilištu Yale. Tekst Vinka Zlamalika nije kompilacija skromnih napisa o donatoru, nego i rezultat istraživanja i zajedničkih susreta, o kojima autor progovara u katalogu izložbe.

Vinko Zlamalik bio je jedan od najaktivnijih pobornika i promicatelja umjetnosti medalje u Hrvatskoj do dana današnjeg. Životopis Vinka Zlamalika je dovoljno obrađivan, ipak spomenimo da mu je prvo radno mjesto 1953. godine bilo u Kabinetu za numizmatiku i medalje akademijine Gliptoteke. Pisao je o brojnim hrvatskim medaljerima. Udarana i neobično poučna bila mu je izložba hrvatskog medaljerstva, ili bolje rečeno medaljerstva u Hrvatskoj, prikazana u Muzeju za umjetnost i obrt 1964./1965. Najvažniji potez Vinka Zlamalika na području medaljerstva bio je u svakom slučaju poticaj priređivanju izložbe posvećene osam desetljeća medaljerstva u Hrvatskoj, nazvane *Memorijalom Ive Kerdića*, koji se svih ovih desetljeća nastavlja. Izložba je otvorena 14. siječnja 1980. u palači Južnoslavenske akademije znanosti i umjetnosti i moglo se pogledati čak 756 radova 73 hrvatskih majstora od početka 20. stoljeća sve do 1980. godine. Naravno da je ta značajna izložba bila popraćena i u dnevnom tisku, ali i u stručnoj literaturi. Poseban uspjeh mu je bio što se gotovo cjelokupna izložba medalja preselila i u (tada još istočni) Berlin i bila prikazana tijekom rujna i listopada 1981. godine. Zagrebački katalog preveden je na njemački (naklada 2000 primjeraka!). Izložena je bila 731 medalja i sitna plastika, s time da su na početku bile prikazane 103 medalje samog Ive Kerdića. Slijedile su medalje pojedinih autora, složene prema njihovoj godini rođenja, počam od prve hrvatske medaljerke Hermine pl. Ferić rođ. pl. Kušević (1844. 1923), pa sve do Damira Mataušića. Godine 1984. napisao je odličan i opsežan tekst o sitnoj plastici i medaljama Želimira Janeša, a u povodu izložbe *Sisak Želimiru Janešu*, postavljene tijekom svibnja. Spomenimo i to da su ga, koliko mi je poznato, portretirala trojica naših medaljera: Zdravko Brkić, Želimir Janeš i Damir Mataušić. Grob Vinka Zlamalika na zagrebačkom Mirogoju krasi medaljon Damira Mataušića.

Riječanin Giovanni Simonetti (1817. 1880.) u ranoj je mladosti napustio rodni grad te se zahvaljujući dobivenoj stipendiji 1833. godine upisao na *Accademia di Belle Arti* u Veneciji. Često je boravio na relaciji Venecija – Rijeka te je obzirom na to bio povezan s riječkom gradskom elitom za koju je naslikao brojne portrete. Uz to, bio je angažiran za izradu *Assunte* za glavni oltar riječke Zborne crkve, a u

istom se interijeru nalazi i njegova slika *Svetog Ivana Krstitelja* na istoimenom oltaru. Druga Simonettijeva kopija slavne Tizanove *Assunte* nalazi se na oltaru Stanislava i Alojzija u nekadašnjoj riječkoj isusovačkoj crkvi svetog Vida. Uz to što je bio akademski slikar i restaurator, Simonetti je bio posrednik i za nabavu talijanskih slika za zbirku biskupa Josipa Jurja Strossmayera. Upravo su neka od tih djela bila i u fokusu istraživanja Vinka Zlamalika. U izlaganju će se skrenuti pozornost na dosad neobjavljene arhivske dokumente koji nam otkrivaju nepoznatu provenijenciju oltarne pale *Uznesenja* iz svetog Vida u Rijeci kao i okolnosti njezinog smještaja na oltar svetog Stanislava i Alojzija krajem 1881. godine.

Petar Prelog

Institut za povijest
umjetnosti, Zagreb

Interpretacija iz blizine – Vinko Zlamalik o Ljubi Babiću

Među brojnim interpretima umjetničkog stvaralaštva Ljube Babića Vinko Zlamalik ostao je po strani. Dok se primjerice o tumačenjima Miroslava Krleže pisalo više puta i pritom detaljno obrazlagalo valorizacijski i interpretativni prinos, o Zlamalikovom uvidima u Babićevo slojevito djelovanje nije zapisano ništa; ostala je samo bibliografska činjenica da je o glasovitom umjetniku napisao kraće tekstove u dvije opsegom omanje monografije objavljene šezdesetih godina prošlog stoljeća. Općenito, prinos Vinka Zlamalika tumačenju hrvatske moderne umjetnosti nije cjelovito proučavan, za razliku od njegova bavljenja medaljerskim stvaralaštvom, koje je višekratno isticano kao utemeljiteljsko. Unatoč širokom spektru interesa za različite pojave i osobnosti nacionalne moderne umjetnosti, Zlamalika će se najčešće vezivati uz autorstvo monografije o Beli Čikošu Sesiji.

U ovom će se izlaganju pak nastojati pružiti sažeta analiza spomenutih Zlamalikovih knjiga o Babiću, takozvane male monografije iz 1960. i formatom veće, tvrdo ukoričene monografije u Akademijinu izdanju iz 1968. Napisani za umjetnikova života – jer Zlamalik je, iako tridesetak godina mlađi, bio Babićev suvremenik – ovi monografski tekstovi donose pažljiv i istančan pogled na opus, ali pokušavaju proniknuti i u slojeve njegove osobnosti. Suzdržan od velikih riječi i konačnih prosudbi, a istodobno jasan u ocjeni Babićeve vrijednosti za hrvatsku kulturu u cjelini, Zlamalik je pisao te malene studije u umjetnikovoj blizini. Drugačije tada – s Babićevom istaknutom društvenom pozicijom – nije niti moglo biti, pa tu činjenicu i u ovome kontekstu svakako treba uzeti u obzir.

ZNANSTVENO
-STRUČNI SKUP

Hrvatski povjesničari
umjetnosti
Vinko Zlamalik
(1923. – 1991.)

Zagreb, 7. prosinca 2023.
DPUH, Preradovićeva 44

ORGANIZATORI

Društvo povjesničara
umjetnosti Hrvatske
HRZZ projekt
IP-2020-02-1356
Istraživanje provenijencije
umjetnina u zagrebačkim
zbirkama
(Strossmayerova galerija
starih majstora HAZU)

ORGANIZACIJSKI ODBOR

Ljerka Dulibić
Zvonko Maković
Dino Milinović
Martina Petrinović

IZVRŠNE

ORGANIZATORICE
Ljerka Dulibić
Martina Petrinović

SURADNIK
Josip Klaić

DPUH

PROGRAM I
KNJIGA SAŽETAKA

NAKLADNIK
Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske
Preradovićeva 44, 10 000 Zagreb
www.dpuh.hr

ZA NAKLADNIKA
Dino Milinović

UREDNICIA
Martina Petrinović

IZVOR FOTOGRAFIJA
Arhiv Strossmayerove galerije starih
majstora HAZU

GRAFIČKO OBLIKOVANJE
I PRIPREMA
DZN studio

TISAK
Kvik d. o. o.

NAKLADA
30 primjeraka

Zagreb, prosinac 2023.

ISBN 978-953-6089-59-8

Skup je sufinanciran sredstvima Hrvatske
zaklade za znanost u okviru projekta IP-
2020-02-1356 Istraživanje provenijencije
umjetnina u zagrebačkim zbirkama
(ZagArtColl_ProResearch, 2021. - 2024.)
i sredstvima Ministarstva znanosti i
obrazovanja.

DPH